

Geriatrisk sengepost, innleggelsesrutiner og retningslinjer for sykepleien, SSA

Side 1 av 6

Dokument ID:

II.SOA.APP.SENG.2.MSPL.7-9

Godkjent dato:

28.02.2024

Gyldig til:

28.02.2026

Revisjon:

7.00

Somatikk Arendal/Avdeling pleie og poliklinikk/Sengeposter/Pasienter og brukere/Sykepleiefaglig Med.

VED INNLEGGELSE AV PASIENTER I GERIATRISK SEKSJON DIREKTE FRA AKUTTMOTTAKET GJELDER FØLGENDE HOVEDREGLER:**Inntakskriterier geriatrisk sengepost 2C fra akuttmottak****Prioritere pasienter som har mest mulig nytte av en den tverrfaglige geriatriske tilnærmingen:**

1. Pasienter > 70 år med akutt, eller akutt på kronisk funksjonssvikt.

- Akutt funksjonssvikt: sikker forverring –i løpet av de siste 2 ukene- av kognitiv funksjon, gangfunksjon/balanse, inntak av væske og ernæring, eliminasjonsfunksjoner.

2. Pasienter >75-80 år med akutt somatisk indremedisinsk tilstand kombinert med minst en av følgende:

- 2 eller flere kroniske sykdommer
- 5-7 eller mer faste legemidler
- Kliniske tegn på ernæringsvikt
- Kognitiv svikt som ikke tidligere er utredet
- Manglende sosialt nettverk

Pasienter som ikke skal prioriteres for geriatrisk sengepost:

1. Pasienter som har et dominerende problem (diagnose) som gjør at de bør tas hånd om på annen seksjon/avdeling.

2. Pasienter fra fast sykehjemsplass, hvor omsorgsnivå og funksjon allerede er avklart og hvor der er lite mulighet for optimalisering.

 SØRLANDET SYKEHUS	Geriatrisk sengepost, innleggelsesrutiner og retningslinjer for sykepleien, SSA				Side: 2 Av: 6
	Dokument-id: II.SOA.APP.SENG.2.MSPL.7-9	Utarbeidet av: Stine Grande Ruiz	Fagansvarlig: Stine Grande Ruiz	Godkjent dato: 28.02.2024	Godkjent av: Nina Roland

Somatikk Arendal/Avdeling pleie og poliklinikk/Sengeposter/Pasienter og brukere/Sykepleiefaglig Med.

MOTTAK AV GERIATRISKE PASIENTER (AKUTTE INNLEGGELSER)

- Alle akutt-innlagte pasienter blir først tatt imot i akuttmottak
- Registrere følgende i DIPS: geriatrisk seksjon, gruppe 4, seng, merknad og pleiepoeng.
- Bruk T-A-U-S i merknadsfelt: fremheve det aktuelle for innleggelsen og hva vi må følge med på (**f.eks. pleiepoeng, undersøkelser, fallrisiko, matintoleranse, antibiotika, HLR- status**).
- NEWS ([I.3.13-39](#)) tas ved ankomst til post, og registreres i MetaVision ([I.2.2.5-8](#)) (MV). Ved behov sjekk [I.2.2.5-1 MetaVision - Brukerveiledning SSHF](#) eller [I.2.2.5.1-13 MetaVision - Hurtigguide: Sykepleier Sengepost SSHF](#)
- Sjekk mappe som følger med pasienten fra akuttmottaket (f.eks. overvåkes med telemetri?)
- MV: Sjekk forordninger av legemidler på «Arbeidsliste legemidler». Ved ny pasient på kveldstid, kan forordnede medisiner gis dersom ikke annen avtale er gjort.
FASTE MEDISINER PÅ DAGTID SKAL IKKE GIS FØR ETTER FØRSTEDAGSVISITT.
- MV: Sjekk «Arbeidsliste oppgaver» for eventuelle forordninger som skal følges opp på sengepost, eksempelvis urinprøver, kontroll av blodsukker eller NEWS. Slike forordninger kan også være gitt av legen muntlig eller i innkostjournal
- Kartlegge om pasienten har kommunal hjelp eller vurder fortløpende om det er et behov. PLO kommune registreres innen 4 timer og PLO Helseopplysninger sendes innen 1 døgn ([DIPS - PLO Registrering av PLO-kommune \(ARKIVERT\)](#), [DIPS - PLO Helseopplysninger \(ARKIVERT\)](#))
- PLO Innleggelsesrapport: Pass på at denne er mottatt dersom pasient har kommunal hjelp.
- Følgende skjemaer skal fylles ut innen første innleggelsesdøgn: Trygg pleie risikovurdering i DIPS ([I.4.FEL.8-4](#)). Pasientopplysninger ved geriatrisk og ortogeriatrisk avd SSA og barthel ADL (i MV) kan også vurderes ved uavklart funksjonsnivå ([II.SOA.APP.SENG.2.MSPL.7-1](#)).
- Høyde/vekt/ernæringscreening tas innen ett døgn. Registreres i MV + benyttes i Trygg pleie risikovurdering ([I.4.7.-1 Ernæring- Skjema i Dips- Trygg pleie- NRS 2002- ernæringscreening](#))
- Påbegynne SPL Kartleggingsnotat u/BP ([I.2.4.1.5-10](#)). Kartleggingsnotatet er ment som et løpende dokument, og oppdateres fortløpende ved endringer.
 Opprette SPL notat/evaluering og behandlingsplan ([I.2.4.1.5-2](#)).
- Informere pasienten om rutiner (måltider, visitt, besøksrestriksjoner etc).
- Pasienten bør ha klesskift og stødige sko. Informere om bruk av eget tøy på dagtid

MOTTAK AV GERIATRISKE LISTEPASIENTER (ELEKTIVE INNLEGGELSER)

- Klargjøre et rom for mottak av pasienten, bestill opp seng og ha alt utstyr man trenger klart i god tid før pasienten kommer
- Pasienten og eventuelt pårørende tas imot på post
- Personnummer må kontrolleres. Pasienten merkes med navnebånd rundt håndleddet, sengen merkes med etternavn og avdeling
- NEWS, høyde/vekt og EKG skal tas og registreres i MetaVision.
- Når pasienten er tatt imot og målinger er utført kontaktes M&P-vakt, (lege) (**tlf 5945**) for innkostjournal. Visittgående lege kan også spørres, da de iblant vil gjøre dette selv.
- Skriv SPL kartleggingsnotat
- Ellers følges rutiner som ved akutte innleggelses

 SØRLANDET SYKEHUS	Geriatrisk sengepost, innleggelsesrutiner og retningslinjer for sykepleien, SSA				Side: 3 Av: 6
	Dokument-id: II.SOA.APP.SENG.2.MSPL.7-9	Utarbeidet av: Stine Grande Ruiz	Fagansvarlig: Stine Grande Ruiz	Godkjent dato: 28.02.2024	Godkjent av: Nina Roland

Somatikk Arendal/Avdeling pleie og poliklinikk/Sengeposter/Pasienter og brukere/Sykepleiefaglig Med.

VIDERE OPPFØLGING I AVDELINGEN

BASALE DATA

- **Dette forventes gjort daglig før previsitt (innen kl 09:30):** NEWS, Trygg Pleie risikovurdering, Barthel ADL/funksjonsvurdering
- **NEWS:** Hyppighet ut fra score dersom ikke annet forordnet av lege, men skal minimum gjøres morgen og kveld
- Ved forverring av vitale parametre eller klinisk forverring (vurdert av sykepleier):
  - Dagtid hverdag: Kontakt postlege
  - Hverdager kl 16 - 20 kontakt tertiærvakt (overlegevakt): tlf. **5728**
  - Lørdag og søndag: Tertiærvakt kl 08 - 14
  - Ellers kveld, natt og helg: Primærvakt på tlf. **5708**/sekundærvakt tlf. **5514**

DATAINNSAMLING

- Når man får hentet inn viktige opplysninger om pasienten under innleggelse, fylles dette inn i eksisterende SPL Kartleggingsnotat ved å åpne ny versjon
- Det tas kontakt med pårørende og eventuelt kommunen første virkedag etter innleggelse for oppdatering og tilleggsopplysninger
- Ved siden av de faktiske data er følgende forhold viktig å få spurt om:
  - o Har pårørende/kommunen andre bekymringer vedrørende pasienten enn det som er beskrevet ved innleggelsen?
  - o Er den aktuelle situasjonen en akutt forverring eller har den vart over tid
  - o Hvordan har pasientens problemer utviklet seg og varighet på problemet
  - o Hvordan har pasients funksjons utviklet seg siste tid (mnd/siste år)
    - Funksjon hjemme (f.eks. innkjøp, husarbeid, egenomsorg)
    - Kognitiv funksjon (f.eks. Endring i hukommelse, vurderingsevne osv)
  - o Var den hjelpen pasienten fikk før innleggelsen tilstrekkelig?

ERNÆRING

- Vekt/høyde (BMI) tas innleggelsesdagen
- Når Trygg pleie er ferdig utfylt, angis score for ernæringsmessig risiko automatisk
- For pasienter som skårer 3 eller høyere på ernæringsmessig risiko skal tiltak opprettes i behandlingsplanen. Ved underernæring gjentas vekt x 1-2/uke
- Hyppighet av vekt tas etter legens forordning (f.eks. daglig vekt eller x2-3 per uke)

NATURLIGE FUNKSJONER

- Blærescanning utføres ved usikkerhet om vannlatning eller resturin, særlig ved forvirring ([Cubescan](#), [blærevolummåler](#), [kort brukerveiledning](#))
- Væske-/næringsinntak og vannlatning-/avføring må observeres og følges opp ved avvik

 SØRLANDET SYKEHUS	Geriatrisk sengepost, innleggelsesrutiner og retningslinjer for sykepleien, SSA				Side: 4 Av: 6
	Dokument-id: II.SOA.APP.SENG.2.MSPL.7-9	Utarbeidet av: Stine Grande Ruiz	Fagansvarlig: Stine Grande Ruiz	Godkjent dato: 28.02.2024	Godkjent av: Nina Roland

Somatikk Arendal/Avdeling pleie og poliklinikk/Sengeposter/Pasienter og brukere/Sykepleiefaglig Med.

- Dersom legen har forordnet føring av eksempelvis drikke/diurese eller kostregistrering finnes egne papirskjemaer for dette. Dette summeres og registreres i MetaVision av ansvarlig pleier mot slutten av hver vakt.
- **OBS væskeregnskapet i MetaVision går fra kl 07-07**

KOGNITIV KARTLEGGING

- MMS og klokketest tas av ergoterapeut. Sykepleier henviser i DIPS.
- Vurderes ved previsitt/tverrfaglig. Bør gjøres når pasient ikke er akutt syk, eller før utskrivelse

ERGOTERAPI OG HJELPEMIDLER

- Trygg pleie risikovurdering er nyttig også for å avdekke fallrisiko og risiko for trykksår
- Ved f.eks. fare for trykksår på setet kan det sendes en henvisning til ergoterapeut og be om hjelpemidler som luftmadrass, vekseltrykkmadrass eller tottepute
- Er det behov for hjelpemidler som rullator, prekestol eller rullestol? Kontakt ergo
- Sykepleier kan henviser til ergo ved behov for kartlegging av hjelpemidler i hjemmet/behov for nye hjelpemidler ved utreise

FYSIOTERAPIVURDERING OG MOBILISERING

- Geriatriske pasienter har ofte høy fallrisiko, og fallfrekvensen i sykehus er høyest første innleggelsesdøgn. Vi vurderer gangfunksjon og tilrettelegger for ganghjelpemidler fortløpende.
- De fleste pasienter skal mobiliseres første innleggelsesdag
- Kartlegging av funksjonsnivå: Sykepleier i samarbeider med fysioterapeut. Kan henvises til fysioterapi i DIPS for f.eks. lungefysio, vurdering av fallrisiko, motoriske utfall eller Short Physical Performance Battery (SPPB) for vurdering av funksjonssvikt og gangfunksjon

KONTAKT MED PLEIE- OG OMSORGSTJENESTEN (PLO)

- **PLO kommune:** registreres dersom pasienten har kommunal hjelp fra før eller vil bli i behov av dette ved utskrivelse.
- **Helseopplysninger:** sendes innen første innleggelsesdøgn. Viktig med god beskrivelse av pasientens habituelle og aktuelle pleiebehov, samt fysisk og kognitiv funksjon. Eventuelle opplysninger fra pårørende vil være nyttig å inkludere.
- **PLO Forespørsel/PLO Svar på forespørsel:** Sendes ved tilleggsopplysninger eller spørsmål. Videre dialog med kommunen gjøres ved å sende løpende oppdateringer. Dersom større endringer benyttes ny PLO Helseopplysninger
- **PLO utskrivningsrapport:** Utskrivningsklare pasienter, registreres utskrivningsklare i dips og det skrives utskrivningsrapport. Godkjent utskrivningsrapport går til sykepleietjenesten i kommunen.
- For mer informasjon om PLO sjekk PLO hurtig guide i EKWeb ([I.2.1.8-20 DIPS - PLO - Pocket PLO, PLO hurtig guide \(ARKIVERT\)](#)).

 SØRLANDET SYKEHUS	Geriatrisk sengepost, innleggelsesrutiner og retningslinjer for sykepleien, SSA				Side: 5 Av: 6
Dokument-id: II.SOA.APP.SENG.2.MSPL.7-9	Utarbeidet av: Stine Grande Ruiz	Fagansvarlig: Stine Grande Ruiz	Godkjent dato: 28.02.2024	Godkjent av: Nina Roland	Revisjon: 7.00

Somatikk Arendal/Avdeling pleie og poliklinikk/Sengeposter/Pasienter og brukere/Sykepleiefaglig Med.

BEHANDLINGSMØTER

MORGENMØTE (PREVISITT) OG LEGEVISITT

- Sykepleier skal være klar til møte med visittgående lege kl. 09:30 hver dag.
- Møtet fokuserer på dag-til-dag planlegging av undersøkelser og behandling, og etterfølges av legevisitt.
- Sykepleieren avtaler med lege om det er behov for å delta i visitt inne på pasientrom.
- Sjekk «Arbeidsliste legemidler» og «Arbeidsliste oppgaver» i MetaVision etter legevisitt, for eventuelt medisinendringer eller nye forordninger

TVERRFAGLIG MØTE

- Tverrfaglige møter er **tirsdager og torsdager kl 09:30**
- Deltakere: sykepleiere, leger, ergoterapeut og fysioterapeut
- Fokus: tverrfaglige tiltak, planlegging av behandling og utskrivning

UTSKRIVNINGSPANLEGGING OG OPPFØLGING ETTER UTSKRIVELSE

- Vi begynner å planlegge utskrivelse allerede den dagen pasienten legges inn. Dette er viktig for å sikre en forsvarlig oppfølging av pasienter ved overflytting eller utskrivelse
- Kartlegge hjelpemidler i hjemmet, slik at dette er klart når pasienten kommer hjem.
- Når pasienten er utskrivningsklar, er det viktig å sende oppdaterte helseopplysninger før man melder pasienten utskrivningsklar.
- Både pasienten og pårørende informeres om utskrivelse og videre tilbud. Ellers er det viktig med en muntlig rapport med hjemmetjenesten eller sykehjemmet for avklaringer av medisinendringer, utreisetidspunkt etc
- Pasienter som skrives ut til institusjon skal ha med Epikrise. Pasienter som reiser hjem skal ha med «Informasjon til pasienten» med pasienten
- Sjekk alltid oppdatert medisinliste for eventuelt nye e-reseptar. Hvis ikke pasienten/pårørende selv kan få hentet ut reseptene må sykepleier ta ansvar for dette.
- Vurdere transport ut ifra pasientens funksjonsnivå og i samarbeid med pårørende. Legen må avgjøre et eventuelt behov for ambulanse. Sykepleier eller postsekretær bestiller transport via Nissy

 SØRLANDET SYKEHUS	Geriatrisk sengepost, innleggelsesrutiner og retningslinjer for sykepleien, SSA				Side: 6 Av: 6
	Dokument-id: II.SOA.APP.SENG.2.MSPL.7-9	Utarbeidet av: Stine Grande Ruiz	Fagansvarlig: Stine Grande Ruiz	Godkjent dato: 28.02.2024	Godkjent av: Nina Roland

Somatikk Arendal/Avdeling pleie og poliklinikk/Sengeposter/Pasienter og brukere/Sykepleiefaglig Med.

Kryssreferanser

I.2.2.5-1	MetaVision - Brukerveiledning SSHF
I.2.2.5-8	MetaVision - registrering og beregning av NEWS-skår
I.2.2.5.1-13	MetaVision - Hurtigguide: Sykepleier Sengepost SSHF
I.2.4.1.5-2	SPL Notat/evaluering SO/PS
I.2.4.1.5-10	SPL Kartleggingsnotat
I.2.4.2.5-5	NEWS2-kurve SSHF
I.3.8-6	Fallforebygging - vurderingsverktøy STRATIFY - SSHF
I.3.13-39	Bruk av NEWS 2 ved SSHF
I.4.7.-1	Ernæring- Skjema i Dips- Trygg pleie- NRS 2002- ernæringscreening
I.4.10-1	"Delirium - forebygging, diagnostikk og behandling" - nasjonal fagprosedyre, godkjent i SSHF
I.4.FEL.8-4	Trygg pleie - bruk av skjema i DIPS
I.6.10.1-7	Cubescan, blærevolummåler, kort brukerveiledning
II.SOA.APP.SENG.2.MSPL.7-1	Barthel ADL-Index, Med.avd., SSA
II.SOA.APP.SENG.2.MSPL.7-6	AD8 Demens Screening Intervju (skjema), Med.avd. SSA
II.SOK.AIO.SSK.2.a-14	Intensiv delirium: non-farmakologisk forebygging og behandling
II.KPH.2.4.1-71	CIWA-Ar - skåringsverktøy for alkoholabstinens
II.KPH.2.5.2-13	Rusutløst delirium og alvorlige abstinenser - behandling